

nají další novější indikace léčby GH, jako jsou syndrom Praderové-Williho a syndrom intrauterinní růstové retardace. Velmi didakticky a přehledně je popsána fyziologie dětského růstu se zaměřením na význam a vliv GH a jeho periferních působků. Následné podkapitoly jsou věnovány růstu a vývoji kostí v dětství a pubertě, s výčtem faktorů ovlivňujících tvorbu kosti, dále jsou zde zmíněny odlišnosti pro hodnocení osteopatií v dětství. Kapitola je zakončena přehlednými informacemi o Pagetově chorobě, její patogenezi, klinice, diagnostice a léčbě.

Následuje rozmanitá kapitola věnovaná novým poznatkům o inzulinu, jeho sekreci, regulaci sekrece a změnách sekrece u porušené glukózové tolerance a diabetes mellitus. Dále se

popisuje vliv terapie glukokortikoidy na glykoregulaci, její diabetogenní účinky, konečně i možnosti léčby rozvinutého steroidního diabetu. Je zde připomenuta koincidence diabetes mellitus a tyreopatií s výčtem nejčastěji se vyskytujících onemocnění štítné žlázy u diabetiků, včetně doporučení pro jejich záchyt. Předmětem zájmu bude jistě i část zabývající se vlivem mnohých hormonů a s nimi souvisejících endokrinopatií na rozvoj inzulinové rezistence, poruchy glukózové tolerance a diabetes mellitus.

Poslední 9. kapitola je věnována některým vybraným neoplazím v endokrinologii. Přehledně zde najdeme současné poznatky týkající se kliniky, diagnostiky a léčby feochromocytomu. Velmi ucelené jsou i informace týkající

se hormonů neuroendokrinních orgánů a nádorů z nich vycházejících, včetně karcinoidu.

Závěrem lze říct, že kniha Pokroky v endokrinologii není klasickou učebnicí endokrinologie, ale jedná se o knihu, která přináší rozmanité, velmi aktuální a moderní informace, které zcela jistě budou velmi užitečné jak endokrinologům v praxi, tak lékařům v předatestační interní, endokrinologické a diabetologické přípravě.

MUDr. Karola Balšíková
Endokrinologická ambulance II. interní
kliniky LF MU a FN U sv. Anny, Brno
www.fnusa.cz
e-mail: karola.balsikova@fnusa.cz

Doručeno do redakce: 28. 2. 2008

Mastík J. Migréna. Průvodce ošetřujícího lékaře. Praha: Jessenius Maxdorf 2007. 104 stran. ISBN 978-80-7345-139-4.

Kniha Jiřího Mastíka Migréna, průvodce ošetřujícího lékaře, je zdařilá. Plní záměr autora vytvořit čtivé dílo pro praktické užítí. Je patrné, že se autor problematikou bolestí hlavy dlouhodobě ve své praxi zabývá, že se s pacienty setkává a ví, na jaké otázky má dát kniha odpověď.

Dílo je po odborné stránce velmi dobře napsané, text odpovídá aktuálnímu stavu poznání a je pečlivě zpracován. Zajímavé a ne zcela tradiční je i členění jednotlivých kapitol, kdy v úvodních kapitolách je shrnutí poznatků o migréně, jakési repetitorium migrény, její epidemiologie, základy etiopatogeneze, je diskutována dědičnost a genetika, zmíněny možné spouštěcí faktory a možnosti prevence. Samozřejmě se autor věnuje i popisu klinického obrazu, diagnostiky a současné klasifikaci – jedna tabulka pro MKN i mezinárodní klasifikace dle IHS. Je zařazena i kapitola pracovní schopnost a zmínka o socioekonomické

kém pohledu na migrénu. Podstatnou částí jsou pak rady pro vyšetření nemocného a popisy jednotlivých jednotek, které sem spadají, jako je familiární hemiplegická migréna, bazilární migréna či periodické syndromy v dětském věku. Je zmíněna i chronická migréna, vlastně přechod běžné migrény do chronické denní bolesti hlavy a možnost vzniku nadužívání medikace, což je v současné době narůstající problém, který si lékaři ještě plně neuvědomují. V rámci diferenciální diagnózy jsou uvedeny i popisy ostatních primárních bolestí hlavy. Dalším důležitým bodem v rámci diferenciální diagnózy jsou varovné, alarmující příznaky a přehled nebezpečných sekundárních bolestí hlavy, které je třeba co nejdříve diagnostikovat a řešit. Druhou polovinu obsahu knihy tvoří kapitola o farmakoterapii. Je zde podán přehled cílů farmakoterapie, jednotlivých léků a lékových skupin, užívaných v této indikaci. Zaslou-

žená pozornost je věnována i strategii léčby a vhodným léčebným postupům, je zdůrazněna vhodnost časné intervence u akutního migrenózního záchvatu. Zmínku zasluží i kapitola o lécích, které můžeme užít v graviditě a v období kojení, což je pro praxi přínosné, protože dotazy gravidních či kojících migreniček často přivedou lékaře do rozpaků. Na konci jsou pak uvedeny přehledné tabulky léků, užívaných k akutní i profylaktické léčbě.

Text knihy se výborně čte, je srozumitelný, jasný a dobře pochopitelný, jak pro odborníka na problematiku, tak i pro lékaře z praxe, který se tématikou migrény speciálně nezabývá. Knihu lze jednoznačně doporučit.

prim. MUDr. Jolana Marková
Neurologická klinika IPVZ a FTN, Praha
www.ftn.cz
e-mail: jolana.markova@ftn.cz

Doručeno do redakce: 4. 3. 2008